

Notat

Dato: 15.08.2019
Arkivsak: 2016/2578-7
Saksbehandlar: laikle3

Til: Yrkesopplæringsnemnda
Utval for opplæring og helse
Fylkesutvalet
Fylkestinget

Frå: Fylkesrådmannen

Handlingsplan for førebygging av radikaliserings og valdeleg ekstremisme

Fylkesrådmannen la 15.08.2017 fram forslag til *Handlingsplan for forebygging av radikaliserings og valdeleg ekstremisme 2017-2020* for Hordaland fylkeskommune. Planen vart vedtatt i Fylkesutvalet 20.09.2017, sak 2016/2578. Handlingsplanen kom i stand etter eit samarbeid om Bergen kommune sin handlingsplan i 2015, der Hordaland fylkeskommune var samarbeidspart for fleire tiltak. Fleire av desse tiltaka hadde ungdom i målgruppa, ei målgruppe som Hordaland fylkeskommune har opplærings- og oppfølgingsansvar for.

Det var i 2014 at regjeringa la fram sin *Handlingsplan mot radikaliserings og voldelig ekstremisme*, og han markerte starten på det nasjonale og regionale arbeidet med å samarbeide om og koordinere det førebyggjande arbeidet. Regjeringa gav mandat til politiet om å samarbeide med utarbeiding av lokale og regionale handlingsplanar. Representantar for skuleleiing, elevteneste, elevorganisasjonar, opplæringskontor og Ungdommens fylkesutval var med å gi innspel til planen. Planen vart presentert i info & drøftingsmøtet 14.07.2017 og i følgjande utval:

Yrkesopplæringsnemnda	29.08.2017
Utval for opplæring og helse	05.09.2017
Fylkesutvalet	20.09.2017

Handlingsplanen omhandlar tema der både tilfang av kunnskap og erfaringar er i endring, både lokalt og regionalt, men òg nasjonalt og internasjonalt. Handlingsplanen omfattar fire innsatsområde. Det er særleg innsatsområde fire som er utvida og revidert: *Innsatsområde 4: Førebygging av nettradikaliserings* omhandlar utfordringar med propagandabaserte narrativ og konspirasjonsteoriar som er sentrale i ekstremistiske miljø. Internett gjer det enkelt å finne meningsfeller, og hatefulle ytringar kan ha alvorlege konsekvensar. Kritisk tenking, kjedeforståing og orientering i ny og gammal kunnskap er kjerneoppgåver for lærarar – og for skulebibliotekarar. Skulen skal førebu elevane på deltaking i eit mangfaldig demokratisk samfunn. Innføring av Fagfornyinga i skulen med mellom anna ny overordna del av læreplanen gir grunnlag for ei brei og systematisk satsing på dette.

For tilsette med ansvar for ungdom både i og utanfor vidaregåande opplæring er det krevjande å møte desse utfordringane. Derfor er det førebyggjande arbeidet i stor grad knytt til kompetanseheving av lærarar, skuleleiarar og andre med slikt ansvar. Her er lærarar i fengselsundervisninga og instruktørar for lærlingar også inviterte. Hordaland fylkeskommune har utvikla eit tredagars kurs som i oktober 2019 skal gjennomførast for fjerde gong. Det er Rafto undervisning og Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS Vest) som står for det faglege innhaldet i kurset. Responser frå tidlegare deltakarar er svært god, og kursmodellen er forbetra og vidareutvikla.

Samarbeidet regionalt mellom Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune, politiet, religiøse leiarar, RVTS Vest og Rafto undervisning er viktig for gjennomføring av tiltaka i planen. Å ha ein god dialog, eit fungerande nettverk og eit felles språk om utfordringane er heilt nødvendig. Den som måtte vere bekymra, enten i eller utanfor skulen, skal vite kven han eller ho kan kontakte. Rettleiaren som er sendt ut til alle skular og publisert på HFK sine heimesider, inter- og intranett, gir nødvendig informasjon.

Utdanning av mentorar som kan ta kontakt og komme i dialog med den som nokon er bekymra for, er ei verdifull ordning som tilsette i HFK og andre kan nytte seg av. Oppdatert og integrert kunnskap hos leiarar, lærarar og andre tilsette er like viktig.

I lys av dette legg fylkesrådmannen fram revidert Handlingsplan for førebygging av radikaliserings og valdeleg ekstremisme 2017-2020 for Hordaland fylkeskommune til orientering.

Vedlegg:

1. Handlingsplan for førebygging av radikaliserings og valdeleg ekstremisme
2. Rettleiar